

Aktivita 2 – Permakultúra_SŠ

Permakultúrna záhrada rúca zaužívané zvyky a predstavy o spôsobe poľnohospodárstva a záhradkárčenia. Medzi jej základné princípy patrí čo najlepšie usporiadanie pozemku v súlade s prírodou, pričom vychádza z pozorovania vzťahov, ktoré v nej od nepamäti fungujú, využíva poznatky o symbióze rastlín a živočíchov, plesní a baktérií.

Klasické okopané hriadky či dokonalý trávnik v nej určite nenájdete. Na niekoho môže pôsobiť chaoticky, lebo zeleninové a ovocné druhy sa tu nachádzajú v rôznych kombináciách a na viacerých miestach záhrady. Pôdu, hlavne okolo zeleniny, pokrýva vrstva nástielky, ktorá ju chráni pred burinou, ale stará sa aj o ozdravenie pôdy. Pestrosť jej dodávajú kvitnúce rastliny a bylinky. Rýľ a motyka sa tu používajú len pri zbere úrody a pri sadení nových rastlín. Rýľovanie sa nenesí.

Neznamená to však, že človek do chodu permakultúry vôbec nezasahuje. V prvom rade musí vedieť, ktoré rastliny sa znášajú a podporujú a ktorým kombináciám sa naopak treba vyhnúť. Ovládať musí i to, aké stanovište vyžaduje konkrétny druh. V permakultúrnej záhrade je používanie chemických látok tabu. Využívajú sa výluhy z bylín a chorobám rastlín sa predchádza v duchu hesla – zdravá a vitálna rastlina prežije. Preto je veľmi dôležitý výber druhov a odrôd, ktoré majú šancu na danom stanovišti prosperovať, respektívne dokázať im takéto podmienky vytvoriť.

Namiesto mechanického či chemického boja s burinou ju permakultúra využíva. Zakrýva sa ňou pôda, ktorú chráni pred veternou a vodnou eróziou i výkyvmi teplôt. Ešte pred vytvorením semien ju stačí vytrhnúť a nechať na mieste. Na ničenie rýchlorastúcich trvácich burín sa využívajú kartóny, ktoré sa položia na povrch pôdy a zasypú vrstvou zeminy. Odumretá burina spolu s kartónmi sa po rozložení stáva zdrojom živín pre rastliny.

V prírode s príchodom jesene odumierajúce rastliny a opadané listy vytvoria súvislú niekoľkocentimetrovú vrstvu organického materiálu. Presne toto kopíruje permakultúra v ovocnej aj zeleninovej záhrade. Rastlinné zvyšky, ktoré vzniknú pri zbere úrody, ako sú listy, stonky či korene, sa nechajú na hriadke a slúžia ako ochrana pôdy pred mrazom. Rozoraná odokrytá pôda totiž rýchlejšie a do väčšej hĺbky premrzne, pričom odumrie veľká časť pôdných baktérií, ktoré sú podstatné pre úrodnosť pôdy. Zaužívaná predstava, že mráz zničí škodcov, neobstojí, lebo hmyz sa v permakultúre nedelí na škodlivý a užitočný. Každý má v prírode svoj význam a miesto.

Odpovede na nasledujúce otázky nájdeš v texte.

1. Aké poznatky využíva permakultúrna záhrada?
2. Ako môže na vás pôsobiť permakultúrna záhrada?
3. Čo môžeme použiť ako nástielku na hriadky?
4. Robí človek zásahy do permakultúry?
5. Vieš si predstaviť, že by si mal permakultúrnu záhradu?

Zdroj: <https://zahradkar.pluska.sk/uzitkova-zahrada/permakultura-zahrada-ktorej-nekypri-ani-nepleje>